

Nye medlemmer

Ansager: Benny Aagaard Lund, Alfred Olesen. *Bramming:* N. C. Nielsen, Jensigne Poulsen. *Esbjerg:* Per Breckling, Birgit Holmgård, Edith Kristensen, Johannes Lind, Niels Windfeld Lund, Hans Mortensen, Elsa Muff, Sparekassen Syddjylland. *Fåborg:* Ane Marie Nielsen, Gunnar Bruun. *Gredstedbro:* Andrea Jessen. *Grindsted:* Vagn Andersen, Johannes Antonsen, Annelise Hassing, Helga Kålund, Hans Pedersen. *Henne:* Anne Margrete Grønfeldt. *Holsted:* Mette Pedersen. *Nr. Nebel:* Margit Nielsen, Erik Schmidt. *Ribe:* Else Hvid, Per Kr. Madsen, Hans Mikkelsen, Knud Erik Stavnager. *Tjæreborg:* Aksel Lauridsen. *Varde:* Karl Bertelsen. Niels Åge Kristensen, Else Lind. *Vejen:* Erna Madsen. *Ølgod:* Henny Nielsen.

Uden for amtet

Solvejg Christensen, *Holbæk.* Jørgen Junker Grimstrup, *Brabrand.* Arne Jensen, *Skødstrup.* Elsebeth Thygesen Kristensen, *Gråsten.* John T. Lauridsen, *Mundelstrup.* Kr. Lauridsen, *Risskov.*

Regnskab for året 1983

INDTÆGTER:

Kontingent		100.274,19
Tilskud:		
Kulturministeriet (1982 og 1983) ..	16.800,00	
Ribe Amt	8.000,00	
Kommunetilskud	10.470,00	
Pengeinstitutter	7.000,00	42.270,00
Renter		1.668,49
Leje af film		250,00
Foreningsindtægterne i alt		144.462,68
Bogsalg		46.252,30
Tilskud bogudgivelser		15.000,00
Indtægter i alt		<u>205.714,98</u>

UDGIFTER:

Lønninger		7.081,90
Bestyrelsesmøder		1.719,20
Porto		18.901,00
Kontorholdsudgifter:		
(telefon, kuverter, kontorartikler, tryksager)		7.037,94
Bibliotek, kurser, forsikring		5.763,40
Diverse		896,93
Medlemsmøder, udflugt		5.396,55
Udgivelse af årbog 1983		66.028,43
Uddeling af HK-prisen		2.249,00
Foreningsudgifterne i alt		115.074,27
Bogsalg:		
Lønninger		5.460,98
Kontorholdsudgifter		8.010,57
Porto		1.145,43
Andre udgifter		91,80
Udgivelsesudgifter, herunder trykning		62.003,32
Moms, incl. regulering for 1982		15.162,19
Udgifter i alt		206.948,56
Årets underskud		1.233,58
Balance		<u>205.714,98</u>

Status pr. 31/12 1983

Kassebeholdning		54.970,57	
Boglagerets værdi		65.000,00	
			<u>119.970,57</u>
Fond: undersøgelse af gravminder og mindesten (Sparekassen Sydjylland)		2.000,00	
Skyldig moms oktober kvartal 1983		1.321,00	
Foreningens egenkapital: 1/1 1983			
Kassebeholdning	52.883,15		
Boglagerets værdi	<u>40.000,00</u>		
Pr. 31/12 1982	92.883,15		
Forøgelse varelager i 1983	<u>25.000,00</u>		
	117.883,15		
Underskud i 1983	1.233,58	116.649,57	
			<u>119.970,57</u>

J. Chr. Nielsen
forr.fører

Foranstående regnskab er revideret, kassebeholdningens tilstedeværelse konstateret.

Esbjerg, den 21/2 1984

Chr. Almhede

Jens Kusk

Foreningens virksomhed

Beretning

I beretningsperioden er der afholdt følgende *arrangementer*:

Årsmødet holdtes i Grindsted den 15. marts 1983 hvor der afholdtes generalforsamling med efterfølgende foredrag. Aftenens taler var adjunkt Harry Haue, Odense, der talte om de religiøse vækkelser i Sydvestjylland for 100 år siden. Der deltog ca. 130 mennesker i årsmødet.

Over 100 medlemmer deltog i *sommerudflugten*, der besøgte Den Vest- og Sønderjyske Kreditforening i Ringkøbing, og derefter gik turen over Hee, Stadil, Vedersø til Nissum Bredning og tilbage over Nørre Vosborg.

Efterårs mødet var henlagt til amtets østlige del, til Andst. Mødet foregik den 9. november 1983. Skoleinspektør J. Wilh. Rasmussen talte i kirken og museumsinspektør Steen Hvass, Vejle, holdt foredrag om Trældiget og vore folkevolde. Aftenen sluttede med at J. Wilh. Rasmussen viste en serie smukke lysbilleder fra Andst kirke. Desværre var egnen denne aften ramt af tæt tåge, så mange medlemmer måtte opgive at deltage. Kun 60 overværede mødet, og det er mange år siden vi har været så få.

Vi plejer i september at afholde en *Historisk Søndag*. På grund af forskellige vanskeligheder og afbud blev den ikke gennemført i 1983. Det er glædeligt at mange medlemmer har efterlyst denne eftermiddag, og den vil blive afholdt igen i 1984.

Årbogen *Fra Ribe Amt 1983* udkom som sædvanlig i september. Den var på 177 sider og indeholdt ni artikler foruden foreningsmeddelelser, litteraturliste og beretninger fra de lokalhistoriske arkiver i Ribe amt. Artiklerne spændte vidt i indhold: haver, sociale forhold, skoleforhold, jernbaner, teglværk og købmandshandel. Geografisk dækkedes amtet fra Hvidding i syd til Varde i nord og fra Esbjerg i vest til Glejbjerg mod øst. Også denne årbog er udkommet som lydbog til glæde for svagtseende og andre handicappede. Det er egentlig skuffende for os at ikke alle amtets 14 kommuner køber en lydbog til biblioteket.

I forbindelse med årsmødet i marts 1983 havde vi fornøjelsen at tildele skoleinspektør Børge E. Hansen, Nordby, *H. K. Kristensen-prisen*. Børge

Hansen fik anerkendelsen for sit årelange arbejde med at udarbejde registre til N. M. Kromanns Fanøs historie.

Udover disse udadvendte aktiviteter arbejder Historisk Samfund alene eller sammen med andre på at varetage lokalhistoriske opgaver. I nogle år har L. G. Ibsen, Oksbøl, arbejdet på at finde materiale frem om de *tyske flygtningelejre* i amtet efter 2. verdenskrig. Den store lejr i Oksbøl er beskrevet af andre, men der har været langt flere lejre. I årbogen 1984 vil den første artikel herom blive trykt, og vi håber Ibsen vil gå videre med arbejdet.

Agner Frandsen, Malt, er i færd med at lave en registrant over billedhuggeren N. Hansen-Jacobsens *mindesten og gravsten*. Det er et sent arbejde at gennemføre, og der vil gå mindst et år endnu før det er afsluttet. Vi har fra Sparekassen Sydjylland fået 2.000 kr. til denne undersøgelse som vi takker for.

Sammen med Ølgod museum, Danmarks Lærerhøjskoles afdelinger i Skive og Esbjerg er Historisk Samfund i gang med at tilrettelægge et forskningsprojekt om *den vestjyske skoleordning*, som stadig mangler sin beskrivelse. Vi er meget glade for at være med i dette arbejde sammen med de nævnte institutioner, og vi er glade for at arbejdet støttes af Ringkøbing og Ribe amtsråd.

Der er gået 14 år siden kommunalreformen blev gennemført og de sognerådsformænd, der dengang var med til at forhandle om de nye storkommuner, er blevet ældre. Vi har derfor opfordret dem til at skrive deres *erindringer om kommunesammenlægningerne* mens tid er, så et værdifuldt lokalhistorisk stof bliver sikret for fremtiden.

Ribe amts *fredningsplan* er ved at være færdig. Vi har bidraget til den og vil også deltage i den afsluttende fase, så historiske steder bliver fredet og offentlig tilgængelige. Mange af amtets historiske levn og mindesten bliver dårligt vedligeholdt, og det vil være en gevinst, hvis der kommer bedre regler herom.

Også med amtets museer og lokalhistoriske arkiver har vi et nært samarbejde.

Vi havde håbet at kunne udgive bogen om *Utoft plantage* i 1983. Det har ikke kunnet nås, men det sker i år, og vi håber at kunne udgive både den og yderligere en bog i 1984. Vi er meget varsomme med udgivelser – salgSTALLene for vore bøger har været mindre de sidste par år, og vi har ikke råd til dristige eksperimenter. På den anden side er udgivelsen af lokalhistorisk litteratur en af vore opgaver, og vi glemmer den heller ikke.

Vi er taknemmelige for støtte fra kulturministeriet, Ribe amt og samtlige 14 kommuner i amtet. Sparekassen Bikuben i Esbjerg og Sparekassen Sydjylland har ligeledes ydet os økonomisk støtte. Til myndigheder, institutioner, private og især til medlemmer bringer jeg Historisk Samfunds bedste tak for det forløbne år.

FRA DE LOKALHISTORISKE ARKIVERS ARBEJDSMARK I RIBE AMT 1983

Sammenslutningen af lokalhistoriske arkiver i Ribe Amt (RAL)

Sammenslutningen af lokalhistoriske arkiver i Ribe amt har 40 medlemmer. Amtet har i flere år været 100% arkivdækket med mindst 1 arkiv i hver kommune.

I 1983 har amtssammenslutningen arrangeret 2 kurser, begge i samarbejde med Vejle amts lokalhistoriske arkiver. Deltagelsen fra Ribe amt har hidtil været af en sådan størrelse, at man selv har kunnet afholde disse kurser, men for at nedsætte kursusafgiften og for at få en gensidig inspiration har man valgt at holde kurser sammen med naboamtet.

Det første kursus handlede om kommunearkiver. Det gav deltagerne et indtryk af hvad det kan indebære, hvis kommunerne overdrager deres arkiver til lokalhistoriske arkiver. Kommunearkiverne er meget omfattende, og da der ofte skal besvares forespørgsler og ekspederes sager, vil engagement i kommunearkivet sikkert kun ske de steder, hvor det lokalhistoriske arkiv har fast personale.

Det andet kursus handlede om interviewteknik. Kurset henvendte sig til alle arkiver uanset størrelse og gav deltagerne et grundlag at arbejde videre på. Man har i dag adgang til hjælpemidler som f.eks. båndoptagere, og de skal benyttes og helst benyttes rigtigt.

Bestyrelsen arbejder på udsendelsen af en fortegnelse over mikrofilm i amtets lokalhistoriske arkiver. Flere arkiver har købt film, der viser sig at dække et større område end deres eget. Det gælder ikke mindst mikrofilm af folketællingslister. Fortegnelsen vil blive et nyttigt hjælpemiddel for både de lokalhistoriske arkiver og publikum, og mange rejser til landsarkiverne og Rigsarkivet samt indkøb af film vil kunne spares.

Mest har bestyrelsens kræfter dog nok været koncentreret om forberedelsen af en såkaldt foreningskampagne i Ribe amt. Kampagnens formål

er at indsamle, ordne og registrere de folkelige bevægelses arkiver i Ribe amt og udgive en registratur, der viser hvad der findes hvor. I efteråret bevilgede Statens humanistiske Forskningsråd løn til en historiker i 18 måneder til at forestå indsamlingsarbejdet, og Ribe amts beskæftigelsesudvalg og Arbejdsmarkedsnævnet for Ribe Amt har bevilget tilskud til et beskæftigelsesprojekt, der i foreløbig 6 måneder giver mulighed for ansættelse af yderligere medhjælp. Foreningskampagnen starter den 1. maj 1984.

Chr. Carstensen

De lokalhistoriske arkivers konsulent

Det indgår i stillingen som leder af Byhistorisk Arkiv i Esbjerg, at man skal yde konsulentbistand til amtets lokalhistoriske arkiver, når de anmoder herom. Ordningen er gratis.

Denne service har været forholdsvis ukendt men interessen er dog stigende. I 1983 er der løst 18 konsulentopgaver af meget forskellig karakter. I flere tilfælde er der givet vejledning til personer eller arkiver, der er i gang med at lave en sognebog eller med at udgive anden lokalhistorisk litteratur. I andre tilfælde har bistanden bestået i rådgivning om konkrete, komplicerede registreringsopgaver, og konsulenten har også været inddraget ved vurderingen og indkøbet af en lokalhistorisk set værdifuld glaspladesamling til et af amtets arkiver. Konsulenten har også medvirket ved løsningen af organisatoriske vanskeligheder i et lokalhistorisk arkiv.

Mange forskellige problemer er således blevet behandlet i 1983, men mange steder gør man stadig ikke brug af ordningen og påfører sig måske derved unødige vanskeligheder. Forhåbentlig medvirker disse linjer til, at man fremover retter henvendelse til Byhistorisk Arkiv i Esbjerg med alle problemer af arkivmæssig art.

Jørgen Dieckmann Rasmussen

Beretninger fra amtets lokalhistoriske arkiver

Billund kommune

Lokalhistoriske arkiver for Billund kommune

Billund afdeling:

Billund Centret, 7190 Billund.

Åben hver tirsdag fra 19-22 eller efter aftale med lederen.

Leder: Kristian Udbye, Mølleparken 112, 7190 Billund. Tlf. (05) 33 82 68.

Arkivet har modtaget 83 afleveringer i årets løb. Af større afleveringer kan nævnes: Andelselskabet Grene Transformatorforening, Pensionistforeningen i Billund, 115 farvediapositive fra Billund Centrets påbegyndelse til 10 års jubilæet i påsken 1983 samt alle konfirmandbilleder 1969-1983 (dette sidste indebærer, at arkivet har alle konfirmandbilleder fra 1931-1983 med navne). De 83 afleveringer er alle registrerede. Derudover har vi igen fået ca. 500 pressefotos. Da vi i forvejen har ca. 500 uregistrerede pressefotos liggende, bliver vi ikke arbejdsløse foreløbig.

Arkivet deltog ved Billund Centrets 10 års jubilæum med en specialudstilling i vort udstillingsskab i hallen og viste endvidere ovennævnte lysbilledsamling. To af arkivets medarbejdere deltog i RALs kursus om kommunearkiver i Vejen og to medarbejdere var med på interviewkurset her i Billund. Alle melder om godt udbytte af kurserne.

I forbindelse med »Festuge i Billund«, viste arkivet lysbilleder som optakt til en byvandring. Der var god tilslutning. Ca. 60-70 beboere deltog. Vi har også haft en »bod« på butikstorvet, hvor vi viste en del af arkivets arkivalier, og har haft »åbent hus« i arkivet, hvilket resulterede i en hel del afleveringer og affødte stor opmærksomhed om arkivet.

Antallet af besøgende optælles ikke, men det drejer sig om flere hundrede, idet vi udover besøgene i de ugentlige åbningstimer også har arkivet åbent efter aftale i dagtimerne for skoleklasser og lignende. Ligeledes har vi i enkelte tilfælde holdt foredrag på skoler, i klubber, ældrecenter m.m.

Centralbiblioteket i Esbjerg har besøgt arkivet for at notere, hvilken lokalhistorisk litteratur vi måtte have af interesse for den kommende lokalbibliografi for Ribe amt.

Arkivet har anskaffet sig kirkebogsfilm fra nabosognene samt alle tilgængelige folketællinger fra Slaugs herred.

Arkivet har udarbejdet en historisk oversigt for Grene/Billund som et internt hjælpemiddel til bestemmelse og datering af billeder m.v. Men vi har allerede mærket interesse for dette værk fra andre sider, hvilket jo kun er glædeligt. Alle interesserede får gerne en kopi, selv om værket ikke er færdigt, men stadig får tilføjelser. Endvidere arbejdes der med gårdenes historie i Grene sogn, idet vi gerne vil gå længere tilbage end i de eksisterende lokalhistoriske bøger.

Vorbasse afdeling:

Kirkegade 3, 6623 Vorbasse. Tlf. (05) 33 37 17

Åben hver anden tirsdag aften eller efter aftale med lederen. Desuden er det muligt at besøge arkivet i museets åbningstid.

Leder: Jørgen Møller, Dalgasvej 16, 6623 Vorbasse. Tlf. (05) 33 53 54.

I 1983 har der været en stigning i antallet af afleveringer. Der er registreret 66 afleveringer. Der har fortrinsvis været tale om personarkiver, men der er også kommet forskelligt foreningsmateriale.

Der har ikke været afholdt arrangementer i 1983, men arkivet har som tidligere betjent interesserede i forbindelse med f.eks. slægtsforskning eller ved billedsøgning om et bestemt emne.

Blåbjerg kommune

Blåbjerg lokalhistoriske arkiv

Bredgade 80, 6830 Nr. Nebel.

Åbningstid: mandag 8.30-11.30 samt efter aftale med lederen.

Leder: H. Uhre Schmidt, Brinksvej 1, Kvong, 6800 Varde. Tlf. (05) 25 40 72.

Der er i 1983 indgået 286 afleveringer, heraf flere bestående af adskillige enheder. Man havde i 1983 satset på en fotoudstilling for Nr. Nebel sogn, men af forskellige grunde måtte udstillingen udsættes. Når museet åbner til påske 1984, vil udstillingen kunne ses der.

Arkivet har haft ca. 90 besøgende, som søgte oplysning og hjælp. Desuden har der været en række skriftlige forespørgsler fra folk forskellige steder i landet til arkivet.

Blåvandshuk kommune

Blåvandshuk lokalhistoriske arkiv

Kirkegade 3, I., 6840 Oksbøl. Tlf. (05) 27 15 48.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: L.G. Ipsen, Krarupsvej 7, 6840 Oksbøl. Tlf. (05) 27 15 89.

Efter ca. tre års eksistens er arkivets formål, organisation og ledelse blevet formaliseret i et regulativ, godkendt af kommunalbestyrelsen den 9. august 1983. Arkivarbejdsgruppen består foruden lederen af Frode Søren-

sen, Borre, Børge Sneum, Oksbøl, G.R. Nørgaard, Oksbøl, J. Tøstesen, Blåvand og J. Christensen, Oksbøl.

Aktiviteterne har i det forløbne år været mangeartede. Således er der besvaret et stort antal skriftlige og mundtlige henvendelser fortrinsvis af topografisk og genealogisk karakter inden for arkivets dækningsområde. Arbejdet med ordning af xerox-kopier fra Hesselmed godsarkiv, indkøbt fra Landsarkivet, har været tidskrævende. Dette arkiv, som også indeholder en fæsteprotokol og to skifteprotokoller, vil være en væsentlig kilde til vort sogns historie.

I arkivets regi har der i det forløbne år været afholdt et kursus i egns- og personalhistorie med læsning af gotisk skrift. Kurset har ført til oprettelse af tre lokalhistoriske arbejdsgrupper i kommunen (Blåvand, Vejers og Vrøgum), og hver gruppe arbejder med deres landsbys eller sogns historie.

Der er i årets løb modtaget 5-600 fotos, der løbende sorteres og registreres. Tilgangen af egentlige arkivalier har i 1983 været relativt beskedent, men vil blive forsøgt intensiveret i 1984. Arkivet er bl.a. interesseret i enhver form for arkivalier med relation til flygtningelejre inden for Ribe amt.

Til brug i arkivets arbejde er der i 1983 blevet leveret fotoudstyr og båndoptager, to anskaffelser som i høj grad vil virke fremmende for arkivets videre arbejde.

Bramming kommune

Bramming byhistoriske arkiv

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Olaf Bak, Sportsvej 7, 6740 Bramming. Tlf. (05) 17 45 51.

Arkivet modtog i 1983 afleveringer fra 44 givere mod aflevering fra 83 givere i 1982. Langt de fleste afleveringer bestod af mere end en enkelt enhed. Hovedparten af afleveringerne består af fotos, heriblandt flere som arkivet ikke havde i forvejen. I øvrigt består afleveringerne af skøder, udklip, foreningsmateriale af forskellig slags, en dias-serie, skattebog, erindringer, et festskrift m.m.

Arkivet har besvaret en række henvendelser, dels fra private, dels fra institutioner (herunder bidraget med et omfattende materiale til Stationsby-projektet), ligesom arkivet har haft besøg af elevgrupper fra skoler/efterskoler.

Lederen har holdt et dias-foredrag om det gamle Bramming. Endvidere har arkivet formidlet fremstilling af fotostater til rådhus og forskellige firmaer. Arbejdet med registrering og fotografering af landbrugsjendomme i Bramming sogn er ved at være afsluttet.

Arkivbestyrelsen håber i jubilæumsåret 1984 at kunne flytte ind i større og mere tidssvarende lokaler end det lille kælderrum under Nordre skole, som man i øjeblikket må nøjes med.

Darum sognearkiv

Nørrebyvej 12, 6740 Bramming

Åben efter aftale med lederen.

Leder: J. Hedegård Rasmussen, Alsædtægten 12, Darum, 6740 Bramming. Tlf. (05) 17 93 30.

Arkivet har i årets løb modtaget 19 afleveringer. Billedsamlingen har haft en tilgang på 47 fotografier og 48 dias. Journalen over korrespondance udviser 44 skriftlige ekspeditioner, heraf 18 længere redegørelser til slægtsforskere og lokalhistorikere. Arkivet har udover enkeltpersoner haft besøg af 7 klasser og studiegrupper.

Fra arbejds- og beskæftigelseskontoret i Bramming kommune har arkivet haft en langtidsledig stillet til rådighed i 4 måneder på fuld tid. Den påbegyndte registrering efter SLAs registreringssystem er blevet fuldført (samtlige afleveringer fra 1960 og til dato). Billedsamlingen er blevet grundigt gennemgået. Magasinet er blevet suppleret med mere hyldeplads. Alle arkivalier er blevet pakket i arkivæsker og nyopstillet, så pladsen er blevet bedre udnyttet samt overskueligheden forbedret.

Arkivet er stadig repræsenteret i forskergruppen, der arbejder med det store projekt »Ribe-egnens bebyggelseshistorie fra oldtid til nutid«. De i sidste årsberetning nævnte indledende møder med henblik på dannelse af en lokalhistorisk forening for Bramming kommune førte til, at der den 8. marts 1983 kunne holdes stiftende generalforsamling.

Gørding sognearkiv

Plejehjemmet Østergården, Nørremarken, 6690 Gørding.

Åbningstid: 1. og 4. mandag i hver måned kl. 19-21.

Leder: Nora Olesen, Sdr. Lourupvej 17, 6690 Gørding. Tlf. (05) 17 82 50.

I 1983 har arkivet modtaget 22 afleveringer, hvoraf flere var ret omfattende, optaget enkelte bånd samt modtaget nogle gamle landbrugsredskaber og dyrlægeinstrumenter. I sommer blev der optaget en film om torvedagen og i efteråret en film om arbejdet på Gørding mejeri, i øvrigt en af de sidste dage, mejeriet var i drift.

En af de seneste afleveringer er dagbøger og breve fra en Gørdingborger, som var med i krigen i 1864 og sad i preusisk fangenskab. Der er mange sirlige tegninger på brevpapiret og i bøgerne.

Arkivet har haft et arrangement på Østergården med oplæsning på forskellige dialekter med lokale beboere som aktører. En af de medvirkende fortalte om »Primstaven«. Efter kaffen underholdt en spillemandsgruppe fra »Syvkanten«.

Der er kommet nye medarbejdere til arkivet, og de påtænker at nedskrive gårdhistorien. Det vil være en stor og tidsrøvende men meget nyttig opgave at få løst.

Fra billedsamlingen er der udvalgt forskellige fotos med topografiske motiver til brug for postkortfremstilling. Et eventuelt overskud fra salget af kortene vil gå til arkivets arbejde.

Hunderup sognearkiv

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Jeppe Smidt, Sejstrupvej 17, 6771 Gredstedbro. Tlf. (05) 17 33 42.

1983 blev det år, hvor vi nok har gjort de største fremskridt i Hunderup sognearkivs tid, idet vi er blevet »dus« med SLAs arkiveringssystem. Det tog slet ikke så lidt tid at sætte sig ind i denne arkiveringsform, men vi er klar over, at det er det helt rigtige, og at det også vil lette arbejdet fremover.

Vi har i årets løb modtaget en del protokoller fra bl.a. gymnastik- og ungdomsforeningen i tiden 1942-1962, samt fotografier og tegninger fra omkring 1890.

Derudover har vi modtaget de sidste eksemplarer af Ebbe og Rasmus Rasmussens (Rasmus Smed) optegnelser. Vi har nu både de oprindelig håndskrevne samt maskinskrevne renskrift i to eksemplarer. Denne samling er et virkeligt digert værk, som omhandler både slægts- og egnshistorie lige fra: »Erindringer om eget liv, familien og hjemstavnen« og til »Optegnelser over beboere i Hunderup og Sejstrup«. Dette værk går tilbage til tiden fra omkring 1840.

Fra Antikvarisk Samling i Ribe har vi modtaget forskellige ting fra den tid, hvor Vilslev og Hunderup var et sogn, bl.a. en »extract af Ribe Amtsraads Forhandlinger fra 31. maj 1876« (ang. lån til Sejstrup skole).

Hunderup sognearkiv har til huse under de dybe hvælvinger på det gamle herresæde Riber Kjærgård. Mere sikkert sted findes vel næppe, men vi er i pladsnød. Derfor ser vi frem til, at 1984 vil bringe os et nyt lokale som arbejdsrum. I vort område er der planer om et nyt klubhus med kælder. I planerne indgår der, at der i kælderen skal indrettes et lokale til sognearkivet. Det ville være et meget stort aktiv for os, idet vi så ville få mulighed for at få en fast ugentlig åbningstid og ligeledes et godt sted at arbejde med arkivalierne.

Vejrup sognearkiv

Skolevænget 1, Vejrup, 6740 Bramming.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Hans Andreasen, Grisbækvej 11, 6740 Bramming. Tlf. (05) 19 00 63.

Mon ikke det er de store forandringer, som især har præget landsognene i de senere år, der har vakt en så stor og levende interesse for de lokalhistoriske arkiver?

Vi får flere og flere henvendelser, ikke alene her fra sognet, men fra hele landet, om oplysninger fra arkivets samlinger.

Femten afleveringer var i 1983 med til at forøge samlingerne, et fint og godt resultat. Båndarkivet er blevet udvidet med tre bånd.

Vi er også begyndt at få genstande. Dem modtager vi med glæde i det omfang, pladsen tillader det. Vi har bl.a. fået en brandsprøjte, som engang har haft sin plads hos tømrermester Kr. Lauridsen.

Der kan ikke herske tvivl om, at det var en god ting, at der blev taget initiativ til arkivet. Der er gået ti år siden starten, så vi har rundet et lille jubilæum.

Vester Nykirke sognearkiv

Hovedvej A1, nr. 23, Endrup, 6740 Bramming. Tlf. (05) 19 10 37.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Louise Hansen.

Arkivet har stadig den glæde at modtage meget værdifulde gaver, blandt andet et indrammet fotografi af Vester Nykirke kirke og fotos af gamle kister i kirkens krypt fotograferet under kirkens restaurering i 1980'erne. Desuden har vi modtaget portrætfotos af personer fra Vester Nykirke samt topografiske billeder fra Endrup og omegn. Arkivet har også modtaget en slægtshistorie og et vurderingsskema. I alt er arkivet nu oppe på 152 grupper.

Af andre aktiviteter har vi deltaget i et fællesmøde i Gørding med lederne af Bramming kommunes lokalhistoriske arkiver. Den 30. november 1983 var der arkivmøde her i Vester Nykirke i anledning af arkivets 5-års jubilæum, hvor lederne fra de øvrige lokalhistoriske arkiver i kommunen også var til stede.

Vi har haft flere henvendelser angående slægtshistoriske oplysninger. Alt i alt synes arkivet at være levende og godt.

Brørup kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, Stadionvej 6, 6650 Brørup.

Åbningstid: torsdag kl. 15-17 eller efter aftale med lederen.

Leder: Holger Nielsen, Paxvej 45, 6650 Brørup. Tlf. (05) 38 22 15.

Arkivet har i årets løb modtaget ca. 60 afleveringer, af hvilke kan nævnes 25 indbundne årgange af dagbladet »Vestkysten« 1945-70. Endvidere har vi modtaget flere foreningsarkiver som f.eks. Brørup og Folding Husmandsforenings arkiv, Lindknud-Hovborg Husmandsforenings arkiv, en efteraflevering til Gjerndrup brugsforenings arkiv, Vittrup Bauns arkiv, Vittrup Gymnastikforenings arkiv og J.A.K.s arkiv. Vi har også modtaget dokumenter vedrørende Nørbølling bys udskiftning, skøder m.m. vedrørende gården »Marielund« i Folding, skøder m.m. vedrørende »Stengården«, materiale vedrørende Risgård-slægten, Laurits Glarbjergs efterladte materiale vedrørende opførelse af skuespil og anden underholdning for tiden 1930-1950 (med mange fotos), arkivalier fra og fotos af entreprenør N.C.M. Nielsen, Gjerndrup, m.m.

I forbindelse med generalforsamlingen i januar talte Kr. Hansen, Skodborg, om besættelsestiden i Sønderjylland. Den 10. maj afholdtes der møde med arkitekt Rudi Lynggaard, Vejen, der talte om og viste billeder fra såvel det gamle som det nyere Brørup. Den 11. juli foretoges en aftenudflugt til Sdr. Hygum, hvor vi besøgte kirken, hjemstavnsgården og det historiske arkiv.

Sommerudflugten den 14. august gik til Flensborg-Slesvig. Man besøgte bl.a. Flensborg Rådhus, hvor rådmand Erwin Hübner talte over emnet: »At være dansk mindretal i byrådet«. Vi besøgte museet og den gamle kirkegård, hvor nogle af de faldne fra Isted-slaget 1850 er begravet. Endvidere besøgte Oversøe kirke og mindestenene for general Schleppegrell og oberst Læssøe samt Harald Blåtands »dåbssten« ved Helligbækken. Turen afsluttedes med besøg i domkirken og på Gottorp slot.

Den 22. november havde vi et møde med Rita Christensen, Varde, som instruerede i interviewteknik, og den 28. november møde med Søren Stengaard, Vamdrup, som foredragsholder. Emnet var »Spredte historiske efterretninger fra Målt herred, Folding sogn - Nørbølling ejerlav i særdeleshed - i det 17., 18., og 19. århundrede.

Esbjerg kommune

Esbjerg byhistoriske Arkiv

Teglværksgade 1 B, 6700 Esbjerg. Tlf. (05) 13 12 23.

Åbningstid: mandag-fredag 10-16, torsdag 10-18.

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen.

Ligesom de foregående år har Byhistorisk Arkiv haft travlt i 1983. Der er modtaget 164 afleveringer bestående af 231 provenienser. Det er lidt mindre end det foregående år, men til gengæld synes afleveringerne gennemgående at være mere omfattende. Af større afleveringer kan nævnes: Forum brugsforening, Den borgerlige Sangforening, Esbjerg Roklub, Tobaksarbejderforbundets Esbjerg-afdeling, Mælkeindustriarbejdernes Fagforening, FDF, arkitekt Svend Erik Carlsens arkiv, Esbjerg Havneservice, Sneum sogns Sygekasse, Johan Peter Mikkelsens personarkiv, og en meget stor aflevering fotos fra Esbjerg Ugeavis. Desuden er der modtaget mange mindre enkeltafleveringer samt indlånt en lang række billeder til affotografering og arkivalier til fotokopiering. Også disse mindre bidrag er væsentlige for arkivets mulighed for at kunne opfylde sine dokumentationsforpligtelser. I alt skønnes nettotilvæksten at udgøre ca. 50 hylde-meter.

Som noget nyt forsøgte arkivet at gennemføre en systematisk indsamling af arkivalier. Det lod sig gøre i forbindelse med ansættelsen af en cand. mag. i jobtilbud. Pågældende havde imidlertid også andre opgaver,

og den aktive indsamling var kun en del af hans arbejde. Forsøget understregede, hvor ressourcerkævende denne form for indsamling er.

Arkivet har undtagelsesvis ikke arrangeret udstillinger ude i 1983, hvis man da lige ser bort fra de fotos, der blev leveret til sogneaftenerne i Jerne. Til gengæld har der været fire udstillinger i arkivets udstillingslokale. De tre udstillinger var egne produktioner. I januar-februar vistes udstillingen »Hilsen fra Esbjerg – Esbjerg set på postkort«. I marts åbnede udstillingen »Fælles interesse - fælles styrke. Foreninger og foreningsliv i Esbjerg«. Udstillingen varede til september. I forbindelse med Esbjerg Festuge vistes i oktober måned maleriudstillingen »Esbjerg-billeder«. Titlen på årets sidste udstilling var »kvinder i Usak«. Den skildrede tyrkiske indvandrerkvinders kulturbaggrund. Udstillingen varede året ud.

Arkivets foredragsvirksomhed viser en eksplosiv vækst i 1983. Der blev holdt i alt 46 foredrag med ca. 1.400 deltagere. Denne form for formidlingsarbejde er et meget væsentligt led i arkivets virksomhed men også meget ressourcerkævende. Næsten lige så vigtig er den udadvendte virksomhed i medierne. Lærernyts februarnummer bragte en artikel af arkivar Jørgen Dieckmann Rasmussen om lokalhistorie i undervisningen, og et foredrag udarbejdet i anledning af en forenings jubilæum blev i lettere omarbejdet form bragt i Vestkysten. Til samme dagblads julenumre leverede arkivet bidrag om henholdsvis julehandel i Esbjerg og om julekort fra Esbjerg. I øvrigt er Vestkysten en flittig benytter af arkivets billedsamling. Endvidere har arkivet leveret billedstof og tekst til Esbjerg Ugeavis' årskalender. For Strandbergs forlag har arkivar Jørgen Dieckmann Rasmussen udarbejdet manuskript til bogen »Fra det nu forsvundne Esbjerg«, der udkom i oktober måned. Endelig har arkivaren også deltaget i det forberedende arbejde til udgivelse af Esbjerg Årbogen.

Den øgede interesse for arkivet afspejles også i benyttelsen af samlingerne. Ganske vist kan der konstateres en nedgang i antallet af forespørgsler fra 270 til 158, men det skyldes en ændret opgørelsesmetode fra 1. april. Besøgstallet steg til 2158, hvilket er en fremgang på 25% i forhold til 1982. Inden for de sidste to år er besøgstallet steget med 40%, en glædelig udvikling. Også udlånsstatistikken afspejler interessen for samlingerne. Arkivets materialer er ikke til hjemlån, men der lånes ud til arkiver, biblioteker, museer og professionelle reproduktionsanstalter. I alt var der i 1983 216 udlånsekspeditioner, og der udlåntes 1.322 enheder. Antallet af udlånsekspeditioner er faldet – til gengæld er antallet af udlånte enheder steget. Pr. 1. april påbegyndtes en statistik over ekspeditioner og antal ekspederede enheder til arkivets læsesal. Fra 1. april til 31. december blev der foretaget 503 ekspeditioner og der ekspederedes 3.159 enheder.

Arkivets medarbejdere har benyttet sig af en række af årets uddannelsstilbud. Arkivar Jørgen Dieckmann Rasmussen deltog i RALs kursus om kommunearkiver, i SLAs kursus om interview-teknik og SLAs kursus om sproglig formidling. Biblioteksassistent Conny Ølgod deltog i SLFs kursus om udstillingsteknik. Fotograf Brian Kristensen deltog i DKMs

sommerkursus og i Fotografforbundets efteruddannelseskursus om dia/lyd og video. Endvidere var arkivet repræsenteret ved DHFs årsmøde i Randers i august.

Vester Nebel sognearkiv

Åbningstid: onsdag 9-11.

Leder: Morten Harborg, Landsbytoften 7, Vester Nebel, 6715 Esbjerg N. Tlf. (05) 16 90 89.

Vester Nebel sognearkiv startede officielt i 1983 med indgåelsen af en samarbejdsaftale mellem Byhistorisk Arkiv og Sogneforeningen. Ifølge aftalen forestår sognearkivet indsamlingsarbejdet og Byhistorisk Arkiv løser de tekniske sider af arbejdet, inden arkivalierne opstilles i sognearkivet. Arkivet har til huse i et par værelser i den forhenværende førstelærerbolig ved Vester Nebel skole. Der er fast åbningstid onsdag fra kl. 9 til 11, men arkivet kan altid besøges af interesserede uden for denne tid ved henvendelse til lederen.

Året 1983 er forløbet stille og roligt. Formålet er jo at indsamle forskelligt, som kan fortælle om sognets fortid.

Arkivet har modtaget flere gode billeder. Det er i besiddelse af en del forhandlingsprotokoller m.v. fra forskellige foreninger. Således også den ikke mere eksisterende ungdomsforening. Vi savnede dog den sidste protokol. Ved et tilfælde kom den dog os i hænde, og nu er denne samling i orden. Samtidig modtog vi en forhandlingsprotokol for valgbestyrelsen ved Vester Nebel kirke dækkende perioden 1903-1957. Heri var bl.a. indlagt en interessant instruktion for ringeren ved Vester Nebel kirke dateret 28. maj 1905.

Arkivet har haft en enkelt udstilling i Vester Nebel forsamlingshus ved sogneforeningens generalforsamling. Det var samtidig en forsinket åbning af arkivet samt en præsentation af en del af arkivets samlinger. Lederen af Byhistorisk Arkiv i Esbjerg, Jørgen Dieckmann Rasmussen, fortalte om arkivarbejde. Han medbragte en gave til sognearkivet, to dejlige gamle kort, et sognekort over Vester Nebel efter Branners matrikelskort fra 1845 og et kort over Varde med opland efter et generalstabskort fra 1874.

Arkivet har for anden gang modtaget et legatbeløb på 3.000 kr. fra Skads m.fl. Herreders Brandkasses Fond, og vi er meget taknemmelige, fordi man derfra på den måde tænker på os.

Vi forsøger at forvalte pengene til arkivets bedste. Der er indkøbt en båndoptager til brug ved stemmearkivering og disses afspilninger. Fra Landsarkivet i Viborg har vi gennem Byhistorisk Arkiv i efteråret modtaget et tilbud om xeroxkopiering af Bryndum-Vester Nebel sogns kirkebøger, et tilbud vi har modtaget. Det drejer sig om kopier af kirkebøgerne fra Bryndum-Vester Nebel 1723-1814 og Vester Nebel kirkebog 1814-1878. Denne kopiering har været mulig på grund af legatpengene.

Fanø kommune

Lokalhistorisk arkiv for Nordby sogn, Fanø

Hovedgaden 21, Nordby, 6720 Fanø.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Marius Sørensen, Hovedgaden 21, Nordby, 6720 Fanø. Tlf. (05) 16 21 19.

Fra Rigsarkivet er indkøbt fotokopier af en række arkivalier. Det drejer sig bl.a. om en åstedsforretning afholdt på Fanø i 1781-1783. Forretningens årsag var en strid mellem Nordby og Sønderho sogne om, hvorvidt landbrugsjorden omkring sogneskellet skulle udskiftes eller ej. En udskiftning ville ophæve en bestemmelse fra beboernes køb af øen i 1741, hvori der tales om fælles kvægdrift på de nævnte jorder.

En anden sag, der også er købt kopier af, handler om Nebel sogns kongekorntiende. Sammen med tidligere købte kopier fra samme sag oplyser de, hvorledes tiendeydelsen blev erhvervet af skipper Calle Nielsen, Fanø, i 1749 og bevaret i hans slægt indtil tiendeafløsningen i 1903.

Med ovennævnte tiendesag fulgte også kopi af en forhandling fra et møde afholdt i Tiendekommissionen for nordre del af Ribe Amt på Øllufvad Kro i 1854, hvortil ved kgl. dekret var indkaldt samtlige tiendeydere fra Nebel sogn og daværende ejer af tienden skipper Cl. Sørensen, Fanø.

Af afleveringer kan nævnes fotografier af gamle Fanø-slægter og breve vedrørende søfarten fra årene 1870-1880.

Sognearkiverne på Fanø

Sognearkivet, Nordby

Niels Engersvej 6, 6720 Fanø.

Åbningstid: torsdag 10-12 samt efter aftale med lederen.

Leder: Børge E. Hansen, Bavnebjerg 17, Nordby, 6720 Fanø. Tlf. (05) 16 23 25.

Arkivet har i årets løb modtaget ca. 20 afleveringer af større og mindre omfang. Af større afleveringer kan nævnes: fra fhv. borgmester Marius Sørensens lokalhistoriske arkiv dokumenter fra skolekommissionen (herunder skole- og undervisningsplaner), realskolen, skatteklager, flygtningelejren (under og efter besættelsen), lysningsbegæring og ægteskabstilladelser. Endvidere arkivet fra Fanø Håndværker- og Industriforening med bl.a. forhandlingsprotokol fra starten i 1872. Hele arkivet fra Dansk Kvindesamfunds lokalkreds til kredsens ophør. Nordby Havns Havneudvalgs regnskabsbøger. Regnskabsbøger fra Nordby sogns Syge- og Begravelseskasse. Endvidere har arkivet fået enkelte bøger samt mange billeder foræret.

Arkivet har haft ca. 30 besøgende og en del skriftlige henvendelser.

Sognearkivet, Sønderho

Sognegården, Sønderho, 6720 Fanø.

Åbningstid: første mandag i hver måned kl. 19-20 samt efter aftale med lederen.

Leder: Jørgen Lind, Møllegaarden, Sønderho, 6720 Fanø. Tlf. (05) 16 41 14.

Arkivet har i sit første leveår modtaget godt 25 afleveringer, bl.a. Fonden Gamle Sønderhos arkiv, en kasse af N.M. Kromanns udklip m.m., forretnings- og regnskabsbøger fra to købmænd (ca. 1825 og 1870) fra et sejl-skib, Sønderho Elværk og arkivalier fra en håndværksmester. Endvidere sagen om Fanøbroen, 25 årgange af Fanø Ugeblad, diverse udklip, artikler og dokumenter af forskellig art samt et stort antal billeder og en ældre film. Arkivet har anskaffet al tilgængelig lokalitteratur og fået fotograf frk. P.J. Lunds billedsamling (1.200 negativer med aftryk) stillet til rådighed af Fonden Gamle Sønderho.

Arkivet har til huse under særdeles trange forhold i det gamle sognerådslokale sammen med Fanø Kunstsamling og Fondens dragter. Men det lysner: Kunstsamlingen flyttes, og dragterne har fået eget skab i forrummet. Vi kan så byde besøgende velkommen i et mere tilgængeligt og overskueligt arkiv, og en udvidelse af åbningstiden overvejes.

Grindsted kommune

Lokalhistorisk Arkiv, Grindsted Bibliotek

Tinghusgade 16, 7200 Grindsted. Tlf. (05) 32 09 00.

Åbningstid: *Læsestuen* (trykt materiale, kopier af kirkebøger, folketællingslister m.v.) mandag, onsdag og torsdag kl. 14-19.30, tirsdag kl. 10-19.30, fredag kl. 10-17 og lørdag kl. 9-12. *Arkivet*: Mandag-fredag kl. 14-16.30 (som regel) eller efter nærmere aftale med lederen.

Leder: Overbibliotekar Hans E. Eriksen. Tlf. (05) 32 06 04.

For at undgå misforståelser har arkivet ændret navn fra *Egnshistorisk arkiv* til *Lokalhistorisk arkiv* – underforstået for Grindsted storkommune. Naturligvis er interesserede fra nabokommuner stadig meget velkomne til at benytte arkivet.

Der er kørt med »lavt blus« i 1983 på grund af den generelle økonomiske stramning. Alligevel har det været et godt år. Arkivet er nu gennemkatalogiseret, så man i læsestuen kan se, hvad der findes i »det allersmukkeste« og i magasinet, og der er udarbejdet en foreløbig registratur med vejledning. Ny udgave vil følge, når resultatet af foreningskampagnen kan medtages.

Udover jævnlige smågaver og tilbud om kopiering har arkivet i 1983 kun modtaget fem større afleveringer. Til gengæld er der blevet tid til at ordne det meste af efterslæbet fra de foregående år, herunder Andelsklædefabrikkens arkiv og de righoldige embedsarkiver fra museumsgården i Morsbøl (»Karens minde«).

Besøget i læsestuen, hvortil der er direkte adgang fra bibliotekets udlån, skønnes at være uforandret. Derimod har arkivet været søgt af adskillige opgaveskrivende studerende samt slægts- og lokalhistorikere fra nær og fjern. Endelig kan det nævnes, at katalogiseringen af materialerne har stimuleret brugen af arkivet i bibliotekets daglige virksomhed, hvor interessen for lokalhistoriske spørgsmål stadig stiger.

Arkivet har i 1983 udgivet to hefter i rækken af »Lokalhistoriske skrifter«: Jens Futtrup. Digteren N.F.S. Grundtvig (en samling artikler, som der i jubilæumsåret var stor interesse for at få udgivet. J.F. var i 28 år bestyrer af Grindsted Realskole) og dr. P.N. Frost. Statistisk – Oeconomisk Beskrivelse over Vorbasse og Heinsvig Sogne . . . Ringkøbing 1819.

I samarbejde med Folkeuniversitetet holdtes et foredrag af professor, dr. phil. Viggo Hansen om gamle kort, specielt kort fra Grindsted-egnen.

Endelig er materialer fra arkivet udstillet løbende i bibliotekets forhal ligesom billeder og arkivalier også er udlånt til udstillinger på museet og andre steder.

Helle kommune

Agerbæk lokalhistoriske arkiv

Nygade 2, 6753 Agerbæk.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Thorvald Klit, Parkvej 8, 6753 Agerbæk. Tlf. (05) 19 63 92.

I 1983 har der været otte afleveringer foruden en del billeder til affotografering. Vi forventer at få en bedre ordning på billedsamlingen, når SLAs nye registreringssystem foreligger.

De otte afleveringer indeholdt temmelig mange akter. Udover skøder, pantebreve og stamtavler fik vi en fortegnelse over Endrupholms ejere fra 1593-1972. Ifølge fortegnelsen lader de til at have været af en noget varierende kvalitet. Denne aflevering er fra en ældre, meget lokalhistorisk interesseret borger. Den nævnte fortegnelse er udarbejdet af stud. med. Søren Hansen, Skamstrup, omkring 1972.

Arkivet har i 1983 været repræsenteret ved kurser i Vejen og Billund samt ved RALs generalforsamling i Ølgod. Vor egen generalforsamling havde ikke det helt store besøg. Fhv. borgmester Aksel Hansen blev takket for sin store indsats med »Fåborg sogn 2«. Arkivlederen i Fåborg, fru Ane M. Nielsen, viste gode dias fra sin billedsamling.

En del af året har der været skiftende billedudstillinger i to af byens banker. Begge arkiver i Fåborg sogn har været meget involveret i genoptrykningen af »Fåborg sogn« ved Kr. Kristensen fra 1962 og nyudgivelsen af »Fåborg sogn« bd. 2 omhandlende den følgende tid og punktvis supplerende fra ældre tid. Præsentationen af de nye bøger foregik i Helle Hallen, hvor også en indbudt kreds var til stede. Bogudvalgets formand, Helle kommunes kulturudvalgsformand, gdr. Niels Ibsen, redegjorde for arbejdet og takkede til mange sider. I »Fåborg Sogn 2« er der foran i bogen redegjort for store og gavmilde bidragsydere; men arkivet her kan

heller ikke undlade at omtale en dejlig stor gave på 5.000 kr. fra Den grevelige Hielmstjerne-Rosenkroneske Stiftelse, som vi modtog efter bøgernes trykning. Som omtalt i forordet til »Fåborg Sogn 2« var seminarielektor Verner Bruhn en god hjælper, og han og læge Orla Lindgren, Agerbæk, var begge med til at plukke de værste »vildskud« fra hos de i alt 23 medvirkende forfattere.

Fåborg lokalhistoriske arkiv

Biblioteket, Krosvinget 12, Fåborg. 6800 Varde.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Ane Marie Nielsen, Fåborgvej 18, Fåborg, 6800 Varde. Tlf. (05) 19 50 59.

I 1983 har der været ca. 10 afleveringer: tre protokoller, et par slægtsregistre og en optegnelse om Fåborg Missionshus og vækkelsen i Fåborg 1882. Desuden har der været en del henvendelser, bl.a. fra udlandet, af slægtshistorisk karakter.

Til foreningens møder har tilslutningen været god, hvilket beviser interessen for det lokalhistoriske arbejde. I april fortalte Hans Mose Kristensen om sit hjem i Fuglsig. I oktober fortalte arkæolog Ingrid Stoumann, Esbjerg, om udgravningen i Grimstrup og viste lysbilleder til. Mødedeltagerne havde forskellige stenting med, dolke, økser og andet fundet på enen. Der blev fortalt om hver enkelt ting og fundene blev dateret. I juli var vi på udflugt til Hodde gl. skole og Hjedding Mejeri med afslutning på Ølgod Museum, hvor museumsinspektør Søren Manø-Hansen fortalte.

Så blev Kr. Kristensens Fåborg Sogns historie genudgivet, og ved et fælles arbejde mellem Agerbæk og Fåborg lavet et bd. 2 om tiden efter 1962. Bøgerne blev præsenteret i Helle Hallen den 2. december 1983 ved Niels Ibsen, Vrenderup, som redegjorde for bogens indhold og takkede enkeltpersoner og institutioner for deres medvirken.

Grimstrup sognearkiv

Grimstrup Bibliotek, Grimstrup, 6705 Esbjerg Ø.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Leo Nissen, Fiskerivej 11, Hjortkær, 6740 Bramming. Tlf. (05) 19 10 54.

Arkivet har haft et roligt år uden særlige arrangementer. Der er modtaget 26 arkivalier. I slutningen af året har Helle kommune indrettet arkivlokale i det nye sognebibliotek i Grimstrup og arkivets pladsproblemer er dermed afhjulpet i adskillige år fremover.

Næsbjerg sognehistoriske arkiv

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Niels Jørgen Poulsen, Villavej 19, Næsbjerg. 6800 Varde. Tlf. (05) 26 07 19.

Næsbjerg arkiv hører under Øse og Næsbjerg historiske Forening. Det har været et roligt år for arkivet, også for roligt. Vi har dog fået enkelte fæstekontrakter m.m., og vil nu til at arbejde mere aktivt med gårdhistorien.

Starup sogns lokalhistoriske arkiv

Starup sognebibliotek, 7200 Grindsted.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Jens Skov, Vinkelvej 3, Starup, 7200 Grindsted. Tlf. (05) 33 70 55.

I årets løb har vi modtaget godt en snes billeder af ældre folk fra sognet, gamle gårde og institutioner samt jagt- og skolebilleder. Af arkiver har vi fået mejeriets arkiv fra begyndelsen i 1883 til nedlæggelsen i 1983, Brandsynsprotokoller og Hedebrug samt et Nævningeudvalgsprotokol. Desuden er der modtaget en del skolearkivalier samt to aftægtskontrakter fra samme gård fra henholdsvis 1831 og slutningen af det 19. århundrede.

Der har været afholdt et lysbilledforedrag, hvor vi så billeder fra sognets fortid samt enkelte billeder fra sognet i dag.

Det har været lidt småt med besøg i arkivet, da det har til huse i forbindelse med sognebiblioteket og de to institutioner ikke har fælles leder.

Øse sognearkiv

Åbningstid: 1. torsdag i hver måned kl. 18.30-20.30 eller efter aftale med lederen.

Leder: Johannes Madsen, Solsortevej 8, Nordenskov, 6800 Varde. Tlf. (05) 28 81 59.

Arkivet har i årets løb modtaget 321 numre, deriblandt arkiverne fra Øse Husholdningsforening, Nordenskov Idrætsforening og Nordenskov Idræts- og Ungdomsforening. Desuden har vi modtaget en kirkegårdsprotokol, to synsprotokoller for skolerne og to forhandlingsprotokoller for sogne- og børnebibliotekerne. Endvidere er der arkiveret udklip af lokalt stof fra aviser og ugeblade, »Ragu Aktiv«, »Sognebladet«, love og vedtægter for nogle af sognets foreninger, ejendoms papirer, indberetningsskemaer for fire af sognets skoler m.m. Af billeder har vi modtaget 44 stk., bl.a. fra det ældste Nordenskov og fra den nu sløjfede stationsbygning, portrætter m.m.

Der har kun været ringe besøg i åbningstiden. Derimod har der uden for denne været besøg af enkeltpersoner ligesom en skoleklasse og husholdningsforeningen har været på besøg. Derudover har der været en del skriftlige og telefoniske henvendelser.

I forbindelse med årsmødet holdt pastor K.E. Jensen, Sdr. Omme, tidligere Øse-Næsbjerg, et udmærket foredrag. En aftentur ad små veje »rundt i vort sogn« var begunstiget af fint vejr og havde stor tilslutning. Turen gik rundt om Karlsgårde sø med besøg på Karlsgårdeværket, ved

»Rolandshtyten« og i Herluf Jensens dyrehave i Bredmose og sluttede med kaffe på den hyggelige Skonager Kro.

I forbindelse med gymnastikforeningens 100-års jubilæum har arkivet udlånt billeder, protokoller, skrifter m.m. til en stor udstilling samt fremstillet et lille jubilæumsskrift i den anledning.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre sogn

Toften 2, Årre, 6800 Varde.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Aksel Teglgård, Fyrrevænget 16, Årre, 6800 Varde. Tlf. (05) 19 22 36.

I en årrække har medlemmerne af arkivbestyrelsen arbejdet på at få udgivet en sognehistorie skrevet på grundlag af arkivmateriale. Dette arbejde blev afsluttet i 1983, og i november kunne vi udsende »Årre sogn – Af et lokalsamfunds historie«. Det er naturligvis en bemærkelsesværdig begivenhed, ikke mindst i et mindre arkivs virksomhed. At få levendegjort den historie, arkivalierne fortæller om, må vel altid være et mål for et arkiv.

Men arbejdet med sognehistorien har en gavnlig sidevirkning for arkivet, for redaktionen må lægge ekstra anstrengelser i at få fremskaffet nødvendige arkiver, billeder m.m. Derfor har 1983 givet en god høst i henseende til manglende foreningsprotokoller, en større kortsamling, bl.a. et kort fra 1746 købt fra Matrikeldirektoratet, arkitekttegninger af Årre mejeri, et stort antal fotos og enkelt andet.

Det er vores erfaring, at arkivet bestandig må markere sig for at gøre opmærksom på sin eksistens. Derfor har vi tradition for et årsmøde i efteråret. I 1983 fejrede vi naturligvis udgivelsen af sognehistorien, og ved den lejlighed talte bl.a. Verner Bruhn over emnet: »Hvad kan vi lære af lokalhistorien«.

Holsted kommune

Glejbjerg-Aastrup sognearkiv

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Olga Pedersen, Boldingvej 16, 6752 Glejbjerg. Tlf. (05) 19 82 80.

Sognearkivet har nu været i gang i fire år og er kommet ind i en roligere periode. Det er blevet accepteret og møder megen velvilje og interesse. I det forløbne år har der været en del afleveringer, som det vil kræve en stor indsats både tids- og arbejdsmæssigt at få arkiveret. Det vil først ske hen ad vejen.

Der har været et stigende besøgstal i 1983. Det er fortrinsvis slægtsforskere, der besøger arkivet, og fortrinsvis kirkebøger og folketællinger, der benyttes.

Vi har haft et enkelt arrangement på hotel Glejbjerg, hvor vi forsøgte at hente en historiker ind udefra. Arkivar Jørgen Dieckmann Rasmussen,

Esbjerg, fortalte om bønder i 1700-tallet. Tilslutningen var skuffende, og foredraget havde fortjent et større publikum.

Lokalhistorisk arkiv for Holsted kommune

Vestergade 17, 6670 Holsted. Tlf. (05) 39 20 10.

Åbningstid: Onsdag kl. 15-18.

Leder: Chr. Carstensen, tlf. privat (05) 39 22 59, træffes i normal arbejdstid på tlf. (05) 39 20 66.

Arkivet har i 1983 registreret 110 afleveringer omfattende 826 akter.

Udover de traditionelle afleveringer, som bl.a. omfatter en stor del af det nu nedlagte Hovborg mejeris arkiv, har man særlig lagt vægt på at indsamle foreningsarkivalier. Det er også lykkedes at opspore en del arkivalier fra foreninger, som ikke længere eksisterer, men trods stor ihærdighed mangler man fortsat arkivalier fra en række foreninger. Der er udarbejdet en liste over foreninger, man kender eksistensen af, men ved også, at listen langt fra er komplet, selv om den indeholder mere end 100 foreningsnavne.

Arkivet har deltaget i seks arrangementer med i alt ca. 350 deltagere. Desuden har man haft besøg af et par skoleklasser. Programmet for disse arrangementer har været det traditionelle, d.v.s. foredrag om egnen samt lysbilleder og film. Foredragene har naturligvis været tilpasset deltagerkredsen. Man har erfaret, at folk gerne vil høre om egnens historie, men de er endnu mere interesseret i lysbilleder. Her har arkivet efterhånden opbygget en ret omfattende lysbilledsamling.

Der har i årets løb været 64 direkte henvendelser til arkivet fra folk, der søgte forskellige oplysninger, og man har desuden forsynet skoler med materiale til undervisningsbrug. Endvidere har vi haft et ret stort udlån af materiale til andre institutioner, bl.a. andre arkiver.

Arkivet har i 1983 skiftet adresse fra kommunens administrationsbygning til Holsted Byskole. Man har fået to klasseværelser stillet til rådighed, et til magasin og et til arbejds- og mødelokale. Arkivet har herefter virkelig fine forhold at arbejde under, som er til gavn og glæde for såvel publikum som arkivets medarbejdere. Man er meget glad for den goodwill og støtte man har fra de bevilgende myndigheder, der følger arkivets arbejde med interesse.

Ribe kommune

Jernved sognearkiv

Jernved andelskasse, Jernvedlund, 6771 Gredstedbro.

Åben efter aftale med lederen.

Eventuelle henvendelser bedes foreløbig rettet til Kirsten Bjerrum Jensen, Puggårdsvej 69, Jernvedlund. 6771 Gredstedbro tlf. (05) 43 50 61 (efter kl. 17) eller Hans Otto Kristensen, Vestergade 47, 6771 Gredstedbro, tlf. (05) 43 10 80.

Arkivet har som foregående år haft »åbent hus«-arrangement med mange besøgende med stor interesse. Der er i årets løb afleveret værdifulde gaver, bl.a. en slægtsbog over slægten Husted.

Ribe lokalhistoriske arkiv

Ribe Folkebibliotek, Saltgade 18, 6760 Ribe. Tlf. (05) 42 17 00.

Åbningstid: mandag-torsdag 10-19, fredag 19-20, lørdag 10-14 (bibliotekets åbningstid).

Leder: Bibliotekar Susanne Benthien.

Arkivet har i 1983 modtaget 34 afleveringer af meget forskellig størrelsesorden, herimellem 388 billeder. Vi har haft fyre skriftlige henvendelser til arkivet (og to telefonopringninger fra USA). Da arkivet ikke låner materiale ud, har vi kopieret en utrolig mængde papirer, men protokoller m.m. er dog lånt ud til andre biblioteker. Arkivet har også udlånt de billeder, der ligger til grundlag for forlaget Bygd's bog »Med Hugo Mathiesen gennem Ribe 1917«.

På grund af plads- og personalemangel afholder arkivet ingen udstillinger eller arrangementer, men da det er en del af biblioteket bliver materialet stærkt brugt i forbindelse med bibliotekets daglige arbejde. Der er derfor ikke nøjagtigt tal på, hvor mange besøgende der har været, men der er daglig henvendelser af den ene eller den anden art.

I sommeren 1984 flytter biblioteket og dermed arkivet til nye lokaler i den gamle politigård, og arkivet får således mere plads, både til materialerne og til at modtage besøgende.

Historisk Arkiv i Seem sogn

Seem-Varming Skole, Skallebæk, 6760 Ribe.

Åben i skoletiden eller efter aftale med lederen.

Leder: Søren Mulvad, Seem-Varming Skole, 6760 Ribe. Tlf. (05) 44 11 77.

Arkivet har i årets løb modtaget enkelte afleveringer, hvoraf de fleste er af nyere arkivalier. Dog har en privatperson i sognet bidraget med de endnu ældste papirer i arkivets besiddelse, nemlig en række familiehistoriske dokumenter i original fra 1688 og frem til vor tid. Det er en betagende trofasthed, der har fået en slægt til at værne om sine klenodier gennem så mange år.

Arkivet har bidraget ved den årlige hjemstavnsaften i Høm Forsamlingshus, der som sædvanligt blev godt besøgt. Der blev fortalt om sognets tidligste historie af antikvar Stig Jensen fra Den antikvariske Samling i Ribe, som havde medtaget adskillige genstande fra grav- og markfund i sognet til illustration. Det vil forhåbentlig inspirere til yderligere oplysninger om fund i privateje. Den antikvariske Samling arbejder i øjeblikket på et projekt om områdets bebyggelsehistorie fra istid til nutid, hvor også Seem sogn vil få sin beskrivelse, hvad vi spændt venter på.

Desuden talte arkivets leder om overtro, sagn og forvarsler i Seem sogn. Der er en righoldig samling af alle dele, som naturligvis ikke er enestående for dette sogn, men eksemplernes antal er stort. Der kom da også et par enkelte tilføjelser fra tilhørerne den pågældende aften.

I øvrigt har der været aflagt besøg på Rigsarkivet, hvor det lykkedes at få løst et par gåder samt at indsamle nogle oplysninger fra 1500- og 1600-årene – med velvillig bistand fra personalets side. Der er afskrevet et hæfte med erindringer fra sognet, og arkivet har medvirket ved Dansk Folkemindesamlings udgivelse af et hæfte med erindringer af en lokal landmand, nu pensionist.

Seem sogn har for øvrigt mistet en sikker kontakt til sin fortid ved lærer Jespersens død i efteråret. Hans fortællinger og foredrag om området var altid interessante og havde stor søgning.

Af udgående kontakter har der været en række forespørgsler om slægter fra sognet, hvilket oftest har kunnet besvares.

Mangel på midler tvinger efterhånden arkivet til mindre aktivitet. Undersøgelser på lands- og rigsarkiv må formentlig ophøre indtil videre.

Varde kommune

Alslev sognearkiv

Thueslund, Alslev, 6800 Varde.

Åbningstid: mandag 19.30-21.30.

Leder: Agnes Jensen, Korshøjvej 9, Alslev, 6800 Varde. Tlf. (05) 26 90 97.

Alslev sognearkiv har haft 34 afleveringer i 1983.

Besøgstallet har været 130. Af gruppebesøg bør nævnes en 9. klasse, der havde forskellige opgaver rundt i byen, for eksempel at skulle lave statistik over erhvervslivet og trafikforholdene, interviewe borgerne, bl.a. beboerne på Alderdomshjemmet, ligesom de også tegnede flere af husene i Alslev by. Resultaterne af deres arbejde er blevet afleveret til sognearkivet.

Billum lokalhistoriske arkiv

Billum skole, 6852 Billum.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum. Tlf. (05) 25 82 41.

Arkivet har i 1983 modtaget 14 afleveringer.

En del af arkivets billedsamling er blevet vist ved et arrangement i Billum husholdningsforening.

Arkivets største arbejdsopgave har også i 1983 været værket om Janderup og Billum sogne. Det sidste og tredje bind udkom i december 1983. Hermed er så ca. ti års arbejde afsluttet. Men der er stadig nok for arkivet at tage fat på, og arbejdet vil fortsætte i et roligere plan fremover.

Horne sognearkiv

Åbningstid: 1. fredag i hver måned kl. 15-17.

Leder: Hans Pallesen, Porsevej 8, Horne, 6800 Varde. Tlf. (05) 26 02 42.

I årets løb er der afleveret nogle aftægtskontrakter til arkivet. Af arrangementer kan nævnes, at vi har haft pensionisterne heroppe.

Janderup lokalhistoriske arkiv

Biblioteket, Vesterled 46, 6551 Janderup. Tlf. (05) 25 85 45.

Åbningstid: september-april hver onsdag kl. 19-22. De øvrige måneder første onsdag i hver måned kl. 19-22 eller efter aftale med lederen.

Leder: Svend Holm, Vesterled 103, 6851 Janderup. Tlf. (05) 25 80 12.

Arkivets aktiviteter i 1983 har hovedsageligt koncentreret sig om færdiggørelsen og udgivelsen af bd. III af Janderup-Billum sogne. Nyafleveringerne har været sparsomme, hvilket var meget naturligt, idet arkivet ved indsamling af stof til bogværket nærmest har støvsuget sognet.

Desuden har der været en del forespørgsler i forbindelse med slægtsforskning.

Samlingen af konfirmandbilleder er i årets løb blevet udvidet, så den nu ubrudt spænder fra 1917 til dato.

Thorstrup sognearkiv

Thorstrup skole, 6800 Varde.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Kjerstine Kristensen, Nedrevej 16, Yderik, 6800 Varde. Tlf. (05) 26 44 43.

Arbejdet i det forløbne år har først og fremmest bestået i at få arkivet reorganiseret og registreret efter lang tids stilstand. Især billedregistrering er et meget stort arbejde og er endnu ikke afsluttet.

Arkivet har haft et par besøg af slægtsforskere, der skulle studere kirkebøgerne.

Arkivet har haft en deltager på kursus i Vejen og en på arkivbesøg i Viborg.

Varde lokalhistoriske arkiv

Rådhuset, Torvet, 6800 Varde. Tlf. (05) 22 37 74.

Åbningstid: tirsdag 9-12 samt efter aftale med lederen.

Leder: Rita Christensen, Pramstedvej 29, 6800 Varde. Tlf. (05) 22 07 82.

Året 1983 har ikke været mindre travlt for arkivet end de foregående år. Vi har modtaget 95 afleveringer bestående af 73 protokoller og 658 billeder. Blandt det modtagne kan nævnes en del arkivalier fra den nu nedlagte tekniske skole i Varde samt arkivalier og billeder vedrørende FDF i Varde.

Vi har deltaget med en række billeder i en udstilling i anledning af FDFs jubilæum.

Der har været mange forespørgsler til arkivet såvel ved skriftlig som ved personlig henvendelse, bl.a. fra USA og Australien.

Endelig kan det nævnes, at arkivet har et nært samarbejde med byens »minimurere«, pensionister som bygger huse til en af Vardes seværdigheder »Miniby« i Arnbjerg-anlægget. Arkivet fremskaffer bl.a. på grundlag af brandtaksationer oplysninger om byens gamle huse, så disse kan opføres med de korrekte mål i størrelsesforholdet 1:10. De besøgende i »Miniby«, der er åben i sommerhalvåret, får et udmærket indtryk af byens udseende for 100-150 år siden.

Registreringen af afdøde H.K. Kristensens arkiv, som vi fik overdraget i 1982, er tilendebragt, og der foreligger nu en registratur over arkivets indhold.

Vejen kommune

Lokalhistorisk arkiv for Vejen kommune

Østergade 2, 6600 Vejen. Tlf. (05) 36 35 99.

Åbningstid: mandag-torsdag 9-15, onsdag yderligere til kl. 19.30.

Leder: J. Vilh. Rasmussen, Markdannersvej 6, Andst, 6600 Vejen. Tlf. (05) 58 80 52.

I årets løb er der indleveret eller lånt til kopiering 59 afleveringer bestående af i alt 638 protokoller/bind/læg foruden småafleveringer/lån af enkelte billeder. Hertil kommer ½ kubikmeter vurderingsmateriale med tilhørende matrikelkort etc., hvoraf dog ca. halvdelen blev besørget videre til Brørup og Holsted kommuners lokalhistoriske arkiver, da de vedrørte de pågældende områder. Endelig modtages en større samling reklame og turistfilm fra 1930'erne og 1940'erne fra et landskendt firma i Vejen. Disse gamle, til dels skrøbelige film indeholder mange værdifulde optagelser fra det nu forsvundne Vejen og omegn.

Arkivlederen har holdt dias-foredrag i Andst Pensionistforening, i Vejen Pensionistforening, i Lokalhistorisk Forening i Billund-Centret, fortalt om Vejen-egnens udvikling i Foreningen for Svagsynede i Vejen, været guide for Østjysk Hjemstavnsforenings søndagstur til bl.a. Andst kirke og vist dias over kirkens inventar o.a. i fortsættelse heraf i Andst Forsamlingshus. Der samledes og mangfoldiggjordes kildemateriale til emnet »Social forsorg før og nu«, som en studiegruppe fra Vejen-Brørup-Holsted Fortsættelseskursus ønskede at arbejde med i arkivets læsestue sammen med mindre emner som »Huse i Vejen«, »Bedre Byggeskik« og »Peter Hollesen-huse«. Det resulterede i en udstilling »Social forsorg 1723-1980« i arkivets udstillingslokale. Endvidere har man modtaget og besvaret telefoniske og skriftlige forespørgsler af egns- og slægtshistorisk karakter.

I besøgsprotokollen er der skrevet 883 navne. Herimellem ovennævnte studiegruppe fra fortsættelseskursus, Østerbyskolen har haft 4.-klasser og 8.-klasser på besøg og præsentation af arkivets lokaler og formål, ligesom de samme enten har set dias eller billeder fra det gamle Vejen eller lånt

til brug i skolen billeder og erindringer »fra bedstefars tid som dreng i Vejen«. Billeder er leveret til historikere, der efter ophold og gennemgang af billedsamlingerne har ønsket kopier, dels til projektet »Stationsbyen«, dels til SID's indsamling af materiale til arbejdets historie eller til bygningsinteresserede specielt i Hollesen-huse i Vejen kommune. Et kursus om kommunearkiver for arkivfolk fra Vejle og Ribe amter blev afholdt i arkivets lokaler. Amtsmuseumsrådet fandt lejlighed til at bese lokalerne, og vort eget kulturudvalg sluttede en dag deres møde med at tage arkivets lokaler i øjesyn.

Ølgod kommune

Ansager lokalhistoriske arkiv

Præstegårdsvej 5, 6823 Ansager.

Åbningstid: onsdag kl. 19-21.

Leder: Alfred Olesen, Mølbyvej 12, 6823 Ansager. Tlf. (05) 29 71 98.

1983 har ikke været året med de store sensationer. Der er tilgået arkivet forskelligt: en del forskellige konfirmandbilleder til supplerung af den i forvejen efterhånden omfattende samling, forskellige fotos med tilknytning til Ansager og opland, enkelte gamle foreningsprotokoller fra Ansager-Kærbæk Husholdningsforening og Ansager-Kærbæk Foderstofforening samt Ansager Biblioteksforening. Endvidere forskellige artikler om personer fra by og egn samt kopi af en gammel inddeling af stolestaderne i Ansager kirke fra 1716.

Der har været lånt en del billeder til affotografering og flere venter, men her er situationen den, at vores fotograf desværre er blevet allergisk over for de fotografiske kemikalier, så vi må nu til at finde andre udveje for laboratorieopgaverne.

Ligesom man har gjort det med Lærkeholt, Skovlund, Lund og Alling ejerlav i den nordlige del af Ansager sogn vil vi udsende spørgeskemaer til samtlige ejendomme for at få registreret, hvad de nuværende ejere kan oplyse af historie om deres huse og gårde. Det er tanken at starte med den indre og ældste del af Ansager og efterhånden arbejde sig udefter.

Der har været afholdt et møde sammen med Ansager-Kærbæk Husholdningsforening med gamle film m.v. på programmet. Da det ikke i denne omgang lykkedes at få vist de gamle, lokale Ansager film men i stedet filmen om Hjedding Andelsmejeri, blev det en meget betinget succes. Via Ansager-Ugeblad har vi fået offentliggjort en serie gamle billeder fra Ansager, og det har resulteret i flere besøgende samt tilførsel af flere arkivalier.

Vi har stadig lokalemæssige problemer med det trange rum i kælderen under De gamles Hjem. Mange ældre med interesse for arkivets samlinger må af den grund afstå fra besøg. Man har ansøgt kommunalbestyrelsen om mere egnede lokaler i tilknytning til biblioteket på skolen. Det er blevet afslået, og det har været en meget stor skuffelse ikke at kunne få forbedret disse forhold, så der blev mulighed for en bedre publikumsser-

vice. Men der er fortsat en fast ugentlig åbningstid hver onsdag fra kl. 19-21, hvor interesserede er meget velkomne til at aflevere arkivalier til aflevering eller kopiering eller til at søge oplysninger fra samlingerne.

Tistrup-Hodde sognearkiv

Åben efter aftale.

Leder: Kristian Haahr, Storegade 54, 6852 Tistrup.

I det forløbne år er der indkommet en del materiale i form af gamle skøder og pantebreve, nogle få protokoller samt en del billeder af forskellig art. I Viborg er der udtaget en del arkivalier til fotokopiering.

Der har været forskellige henvendelser, hvor besøgende er kommet for at få oplysninger samt hjælp til slægtsstudier. Publikum har været meget villige til at aflevere de gamle ting til arkivet, hvilket vi takker for.

Vi har i årets løb haft et par møder i fællesskab med Ølgod Museum.

Ølgod-Strellev lokalhistoriske arkiv

Kulturhuset, Vestergade 7, 6870 Ølgod. Tlf. (05) 24 50 11, lokal 5.

Åben efter aftale med lederen.

Leder: Niels Mikkelsen, Søndervænget, 6870 Ølgod. Tlf. (05) 24 40 41.

I forgangne år har der været aktiviteter på alle arkivets områder. Det gælder i øvrigt for alle filialer inden for Ølgod kommune. Her på arkivet er der indkommet protokoller fra fem foreninger. De fleste af egnens virksomheder og foreninger er efterhånden registrerede. Endvidere er der indkommet særdeles mange billeder, deriblandt en stor samling gård-billeder fra 1920-40, taget af fotograf G. Sundbøl, Hoptrup.

Arkivet har modtaget mange gamle skøder og pantebreve, nogle har vi fået foræret, andre affotograferet. Fra Ølgod Byskole har vi modtaget 5 protokoller og 5 embedsprotokoller. Som de foregående år har vi indkøbt den mulige ration fotokopier, deriblandt skifteopgørelser og brandforsikring for gårdmatrikulering fra udskiftningen for hele kommunen. Takket være Kr. Haahr, Tistrup, er alt oversat fra gotisk.

Vi har været i gang med båndoptageren til interview. Det har givet os mange livsberetninger, såvel på bånd som optegnelser. Arkivet får derigennem mange gode historiske oplysninger og kontakter. Desuden er vi i gang med registrering af ca. 13.000 billeder fra fotografierne Kjeld Graversen og William Jensens foto- og negativsamling. Det tager lang tid at få disse fotos identificeret og registreret.

Vi har haft mødevirksomhed sammen med Ølgod Museum, og der har været 12 møder rundt om i kommunen. Der er mange, der har besøgt arkivet, og vi har været behjælpelige med arkivmateriale til foreningsjubiler. Andre kommer og beder om hjælp til at finde frem til deres slægt.

Vi har i årets løb haft besøg af forskellige foreninger, der gerne ville se, hvordan arkivet er indrettet.

Det har været et godt år for arkivet, og vi vil gerne takke publikum for velvillighed og for de afleverede arkivalier.

